

De directeur-generaal Bestuur, Ruimte en Wonen
Drs. C.B.F. Kuipers
Ministerie van BZK,
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

30 november 2020

Onderwerp: Verslag van het gesprek tussen de heren Tigelaar (VZHG), V.d. Klugt (VZHW) en Vermeulen (provincie Zuid-Holland) en de heer Kuipers (DG BZK) op 3 november jl.

Hoogedelgestrenghe heer Kuipers,

Op 3 november heeft een prettig gesprek plaatsgevonden tussen directeur-generaal Chris Kuipers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en een delegatie van de decentrale overheden in Zuid-Holland: Klaas Tigelaar, voorzitter van de Vereniging van Zuid-Hollandse Gemeenten (VZHG), Toon v.d. Klugt, voorzitter van de Vereniging van Zuid-Hollandse Waterschappen (VZHW) en gedeputeerde Floor Vermeulen van de provincie Zuid-Holland (PZH). VZHG, VZHW en PZH willen graag het volgende uit het gesprek aan BZK meegeven:

- 1) Er is veel herkenning en waardering voor de analyse van de Studiegroep Interbestuurlijke en Financiële Verhoudingen, dat het ons als gezamenlijke overheden nog onvoldoende lukt om echt gezamenlijk te acteren bij majeure maatschappelijke opgaven. We hebben daarvan voorbeelden uitgewisseld. Ons gedeeld beeld is dat er meer regie, zo niet sturing, nodig is om aan de voorkant afspraken te maken over de wijze waarop resultaten kunnen worden behaald. PZH, VZHG en VZHW hebben samen een manifest opgesteld om daaraan in Zuid-Holland te gaan werken en onze realisatiekracht te vergroten. Wij staan voor de uitdaging elkaar als overheden – en maatschappelijke partijen – beter in positie te brengen. Ook de uitvoeringskracht van gemeenten is hier een punt van aandacht, met daarbij de vraag hoe elkaar in staat te stellen zaken ook echt te kunnen uitvoeren.

De sterk nationaal gestuurde financiering van het decentraal bestuur is benoemd als een verbeterpunt. De afhankelijkheid van de decentrale overheden van rijksfinanciering is nu te groot en veroorzaakt vaak handelingsverlegenheid bij de decentrale partners. Ook dat staat onze realisatiekracht in de weg. Er zijn ongerijmdheden te constateren, zoals de ongelijke positie van de waterschappen met betrekking tot de BTW.

- 2) Er is evenzeer herkenning en waardering voor de wijze waarop de minister van BZK in de brief over de toekomst van het openbaar bestuur het vraagstuk van de regionale inrichting aan de orde heeft gesteld. De probleemstelling (het democratisch tekort en de chaotisering van een veelheid aan regionale verbanden) is van een andere orde en vraagt andere oplossingsrichtingen dan het onder 1) beschreven vraagstuk. Het gaat er hier om de bestuurlijke organisatie te verhelderen en de democratisch gekozen organen beter in positie te krijgen. Er wordt erkend dat de veelheid aan verschillende verbanden deels onvermijdelijk is. Sommige taken kunnen prima door 3 gemeenten worden opgepakt, andere opgaven vragen om samenwerking tussen 23 gemeenten of 4 provincies. Daar staat tegenover dat de huidige manier van organiseren vaak niet optimaal is, of in elk geval niet logisch voortvloeit uit de opgaven. Zowel voor vrijwillige samenwerkingsverbanden, als voor de van rijkswege verplichte regio's.

PZH, VZHG en VZHW hebben zich voorgenomen via een proces van onderop te gaan bezien of en in welke gebieden een proces van regionaal herontwerp kan worden gestart, om te kijken waar

verbetering mogelijk is. Het aanbod van het ministerie van BZK om daarbij behulpzaam te zijn en ook als liaison te willen fungeren richting vakdepartementen wordt zeer op prijs gesteld.

- 3) PZH, VZHG en VZHW pleiten voor een meer eenduidige en consistente sturing binnen de Rijksoverheid op uitgangspunten voor de bestuurlijke inrichting. Het wetsvoorstel van VWS over de jeugdregio's is wat ons betreft een voorbeeld van hoe het niet moet. Wij bepleiten een versterking van de sturingsmogelijkheden van de minister van BZK, zoals in een Wet op het Decentraal Bestuur als momenteel door de VNG wordt uitgewerkt. Ook willen wij opteren voor constitutionele toetsing (via RvS of Constitutioneel Hof) als door de commissie Remkes is voorgesteld.
- 4) Idealiter worden de drie hierboven beschreven punten richting kabinetsformatie door BZK, IPO, VNG en UvW gezamenlijk ingezet en uitgewerkt.

Hoogachtend,

Floor Vermeulen

Klaas Tigelaar

Toon vd Klugt